

[Bomholt.]

ligt at halte videre med en landstingsordning som den nuværende? Den tid, der kommer, kan blive en hård og vanskelig tid — ingen af os ved det —, en tid, der kræver en fast sammenhæng i det parlamentariske arbejde og stor beslutsomhed. På disse punkter er den nye grundlov stærkere end den gamle. Jeg vil gerne sætte en streg under dette synspunkt. Selvom det almindeligt erkendes, at en grundlov trænger til revision, er der trods alt i løbet af et århundrede kun forholdsvis få muligheder for at gennemføre en reform. Nu foreligger muligheden. Vi kan få den frieste grundlov, vi nogensinde har haft, en grundlov, der samtidig skaber et endnu tættere værn om vort folkestyre, vore frihedsrettigheder og vort riges enhed. En grundlov, der er blevet et tilbagestående felt i den europæiske udvikling, kan føres à jour. Hvorfor skal Danmark være den af de nordiske nationer, der har den mest forældede grundlov? Hvorfor skal vi ikke nu, da muligheden gives, indtage vor plads på linie med de øvrige nordiske nationer?

Jeg er ikke ukendt med de følelser, der råder i hundredetusinder af hjem overfor den nuværende regering, men det ville være meget forkert, hvis mennesker i forbitrelse over en dybt utiltalende politisk situation ville svigte deres pligt overfor en fremtid, der rækker videre end til en øjeblikkelig regering. Måske den grundlov, der vedtages, vil vare århundredet ud. De enkelte politikeres navne glemmes, men selve værket, loven, lever videre. Vælgerne bør træffe deres afgørelse uden hensyn til partier og navne og aktuelle situationer, alene med tanken på de reformer, der på varig måde indgår i vor politiske historie.

I virkeligheden er det sådan, at de ændringer, der indføres i grundloven nu, ikke blot skyldes den nuværende kreds af politiske forhandlere. Vort arbejde er afhængigt af de foregående slægters bestræbelser og vil i sine virkninger forenes med kommende slægters arbejde. Det er ikke øjeblikket, men perspektivet det gælder. Det er ikke personer, men nationen. Det kan være

vanskeligt nok at forme en almindelig lov, så den bliver både klar og fast, så de nødvendige kompromiser trods alt indgår i en logisk helhed. Det er dobbelt svært, når det drejer sig om en grundlovs paragraffer, der skal være enkle og dog omfattende, så enkle at enhver borger kan forstå dem, og så omfattende, at de giver plads til årtiers politiske udvikling.

Vi, der har arbejdet med grundlovens udformning, må erkende vore evners skrøbelighed, og dog er der på den anden side ingen tvivl om, at en grundlovsreform, der skal samle fem partier om en midterlinie, selvom andre personer skulle føre forhandlingerne, næppe kunne blive væsentligt anderledes. De givne muligheder er prøvet til bunds. En grundlovsreform kræver samarbejde mellem vidt forskellige partier og dermed sammenhængende indrømmelser, og det er uvirkelig tale, hvis nogen tror, at et enkelt partis synspunkt ensidigt kan føres til sejr. En grundlov er en lov, som samtlige demokratiske partier kan benævne *vor* grundlov.

Som grundlovsforslaget nu foreligger, indeholder det især 12 ændringer. For det første: grønlænderne bliver landsmænd, Grønland bliver en ligeberettiget del af riget. Jeg stiller med vilje dette punkt øverst, jeg tror, det er rigtigst.

For det andet: der indføres betinget kvindelig arveret til Danmarks trone.

For det tredje: parlamentarismen grundlovsfæstes.

For det fjerde: den siddende regering skal fremtidig forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde rådføre sig med det udenrigspolitiske nævn.

For det femte: til fremme af deltagelse i nordisk og andet mellemfolkeligt samarbejde på gensidig basis kan rigsdagen med $\frac{5}{6}$ majoritet eller efter at have spurgt vælgerne ved en folkeafstemning overdrage dele af dansk suverænitet til overstatslige myndigheder. I forbindelse med dette punkt vil jeg gøre opmærksom på en enkelt ting. I den offentlige debat har den tanke været fremført, at Danmark i henhold til denne paragraf, suverænitetsparagraffen, kunne komme til at afgive suverænitet til mellemfolkelige